

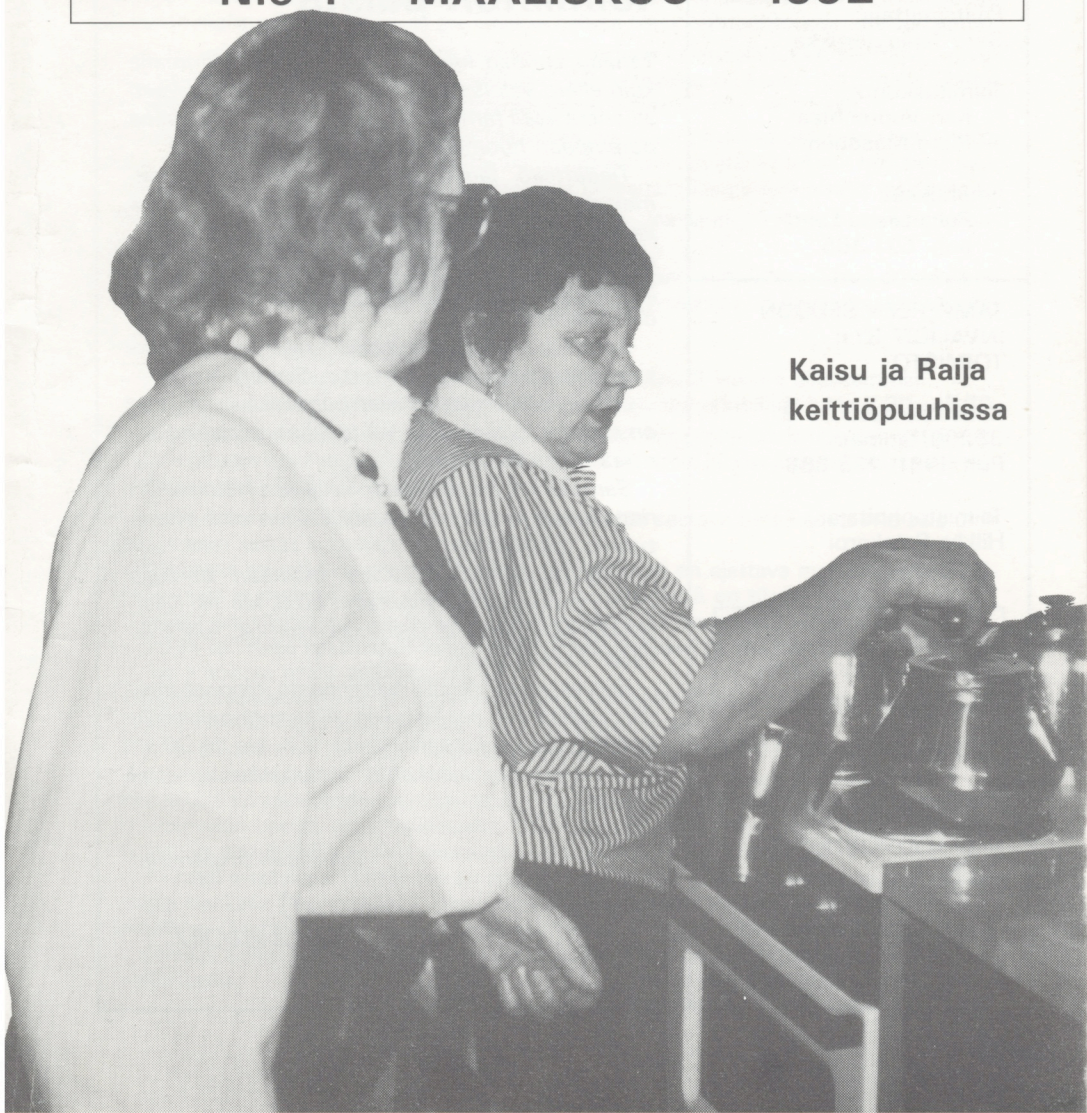

TSI-lehti

*TAMPEREEN SEUDUN INVALIDIT RY:N
JÄSENLEHTI*

N:o 1 • MAALISKUU • 1992

**Kaisu ja Raija
keittiöpuuhissa**

Invalidit ry

TSI-LEHTI
N:o 1/92

TAMPEREEN SEUDUN
INVALIDIT RY:n JÄSENLEHTI

Toimitus:
Kuninkaankatu 36 B
33200 Tampere

Päätoimittaja:
Satu Tahlo-Jortikka

Toimituskunta:
– Kari Vuorenmaa
– Risto Masonen

Ilmoitukset:
– Raija-Leena Lahti
puh. 621 365

TAMPEREEN SEUDUN
INVALIDIT RY:n
TOIMISTO

Kuninkaankatu 36 B
33200 Tampere
Puh. (931) 228 388

Toimistonhoitaja:
Hilkka Salokorpi

Avoinna:

ma – pe 9.00 – 13.00
lauantaisin suljettu

Tampereen Seudun Invalidit ry

 Tampereen
Apuvälinepalvelu

Kirjavaisenkatu 15
33560 TAMPERE
Puh. (931) 561 144
Telefax (931) 561 140

Avoinna: ma – pe 8.00 – 16.00

Toimiston palsta

Tänään aurinko käy taas hieman korkeammalla kuin eilen. Valoisa aika lisääntyy – toivottavasti se antaa lisää tarmoa meille jokaiselle – ja uskoa parempaan huomiseen, kaikesta huolimatta!

Tiedättekö, Tampereella toimii pitkästi yli kolmekymmentä erilaista vammaisjärjestöä. Niistä vammais- ja terveydenhuollon neuvottelukunta on laatinut oikein selkeän ja hyvän kansion. Opaassa on myös tietoja sidosryhmistämme ja niiden toiminnasta.

Kerrassaan kiinnostavaa ja hyvää tietoa. Poikkea toimistossa tutustumassa, Suosittelen!

Jäsenmaksulaput tulevat huhtikuussa, maksu on entinen, 50 mk. Sen voi toki halutessaan suorittaa myös toimistoon.

Samalla voi ostaa iloisen, keväisen kielomerkin rinnukseen ja näin tukea sekä liiton että yhdistyksen toimintaa.

Yhdistyksen kevätkokous pidetään omassa kerhuhuoneessa maanantaina 30.3. klo 18. Käsi-tellään tilinpäätös ja toimintakertomus, tule mukaan. Kahvitarjoilu!

Eriyisesti kesäkodin toiminnasta kiinnostuneiden toivomme osallistuvan Aitoranta-palaveriin kerhuhuoneessa maanantaina 11.5. klo 18.30 alkaen. Merkitse ajankohta almanakkaasi, ettei unohdu.

Tapailaan toisiamme!

Luisa

Arvon mekin ansaitsemme

Syksyn kääntynyt talveksi tai ainakin vetiseksi ja jäiseksi talveksi on urheiluväki järjestöineen äänekkäästi vaatinut kaupunkia ylläpitämään entiseen malliin lamasta huolimatta luistinratoja, latuja ja mutkamäkiä viimeisen päälle kunnossa. Ja minkä takia, no sen vuoksi, että oluis- ta vatsakkaat ja papereiden liikuttelusta heikentyneet keski-ikäiset toimihenkilöt ja työntekijät voisivat näytellä laduilla ja rinteissä alennusmyynneistä ostamiaan urheilutrikooita! Eikä tässä vielä kaikki. Urheilupaikkojen rakentamisen ja ylläpitämisen lisäksi kaupunkilaisilta kerätyillä veromarkoilla pitää nämä elintason nousun myötä laiskistuneet ns. fyysisesti terveet ihmiset sähkövoimalla kiskoa mäen päälle, jotta painovoima heidät siten alas kuljettaisi. Että semmoisia kuljetuspalveluja veromarkoilla pitää tuottaa, vaikka pyörätuoliin joutunut vammainen ei omin avuin pääsisi edes ruokakauppaan, valtion monopoliputiikista puhumattakaan. Ja kaiken huipuksi nämä fyysisesti terveiden urheiluseurat räikeästi syrjivät vammaisia urheilijoita ottamatta heitä mukaan seuraansa, vaikka nämä olisivat lajissaan maailman huippuja. Semmoisia ovat ne uljaiksi mainostetut elämäntavat ja asenteet, joita äveriääst urheiluseurat toiminnassaan korostavat!!

Valittajien ja vaatijoiden kuoroon ovat liittyneet myös suuret, pöhöttyneet laitesteatterit ynnä muut kulttuurijärjestöt, joiden rahantarve on kyltymätön, vaikka kansalla ei olisi leipääkään. Tekisivät sellaisia ohjelmia, että katsomot täytyisivät parvia myöten täyteen, vaikka lippujen hintoja nostettaisinkin kustannuksia vastaavaksi. Kustannusvastaavuutta edellytetään myös kaupunkilaisten peruspalvelujenkin tuottajilta niin, miksei myös kulttuuriorganisaatioilta. Sillä en

minä hyvällä katso, että minunkin veromarkoilla jotkut voivat takapuoliensa leveyttä kasvattaa teatterisaleissa ja samanaikaisesti heillä riittää markkoja hie-noon ranskalaiseen konjakkiiin lämpiön puolella tauon aikana. Niin että hauskaa olla pittää, vaikka toisten kustannuk- sellalla!

Edellä mainitut esimerkit olen tuonut sen vuoksi esiin, koska valtion ja kuntien toiminta on laajentunut siihen pisteeseen, että niiden taloudelliset resurssit eivät riitä enää nykyisen toiminnan ylläpitämiseen. On tullut aika kriittisesti analysoida, mikä kuuluu julkisen sektorin tehtäviin. Jostain on tingittävä, koska verotuksen katto on tullut myös vastaan. Vaikka ei se siltä näytäkään, kun seuraa Holkerin hallituksen alkamaa ja Ahon jat- kamaa verolinjaa; ensiksi verot alemmak- si rikkailta ja sitten kaikille veroja lisää niin, että ei enää uskalla edes verolipun kuorta avata tuossa työläisten manifesti- päivän tienoilla, jolloin viimeistään uudet veroprosentit tulevat voimaan. Selkä on nimittäin jo niin arka vuoden vaihteessa tulleiden raippaverojen jäljiltä. Ei sitä to- sin tiedä, kuinka kauan tuota vappua saadaan viettää, kun se jo työtätekevien ja raskautettujen ihannemaastakin pois- tettiin yhdessä yössä Venäjän synnyttyä Neuvostoliiton raunioille.

Kun nyt on vihdoin alettu miettiä, mikä on kuntalaisten kannalta välttämätöntä, on ensiarvoisen tärkeätä, että uskalle- taan tehdä selkeitä arvovalintoja. Nämä valinnat eivät luonnollisestikaan miellytä kaikkia, mutta niiden tulee olla sellaisia, että pohjoismaisen hyvinvointivaltion tunnusmerkit säilyvät. Näihin tunnus- merkkeihin kuuluu oikeudenmukaisuus ja solidaarisuus, huolenpito myös yhteis- kunnan heikompiosaisista. Näiden seik-

kojen huomioon ottamisella voimme varmistaa myös yhteiskuntamme sisäisen rauhan ja yhtenäisyyden. Huolenpito ei merkitse sitä, etteikö yksilö ja perhe olisi myös vastuussa omasta hyvinvoinnistaan.

Arvovalintoja tehtäessä voidaan vertailla tehdä muun muassa seuraavissa asioissa. Vuoden alussa vammaispalvelulain subjektiiviset oikeudet laajenivat kuljetus- ja saattopalveluihin sekä palveluasumiseen. Erityisesti kuljetuspalvelut ovat olleet päättäjien ja julkisen mielipiteen silmätikkaina. Samanaikaisesti täällä Tampereella ne, jotka kykenevät käyttämään liikennelaitoksen palveluja, marisovat vähäisistä lippujen korotuksista, vaikka lippujen hintoja tuetaan veromarkoilla ainakin kolmanneksen verran. Kaupunkilaiselle bussimatkan keskimääräinen hinta on huomattavasti pienempi kuin vaikeavammaisen henkilön omavastuu yhden kuljetuspalvelumatkan osalta. Ja on huomautettava, että liikennelaitoksen kymmenien miljoonien tappioihin osallistuvat verotuksen kautta myös ne vammaiset, jotka eivät sairautensa tai vammansa vuoksi voi käyttää joukkoliikenteen palveluja.

Kulttuurientoihin vielä palatakseni voidaan perustellusti kysyä: onko teatterintuoto tärkeämpi kuin sairaan van-

huksen pääseminen ulos vanhainkodin osastolta aistimaan esimerkiksi kevään tuoksua Näsijärven rannalle. Sillä tosiasia on, että Koukkuniemen vanhainkodissa ei ole riittävästi henkilökuntaa tyydyttämään asukkaittensa inhimillisiä tarpeita. Ja vielä nöyryyttävämpää on kuulla, että pitkäaikaissairaita potilaita ei ehditä käyttämään luonnollisilla tarpeillaan WC:ssä, vaan heidän on laskettava allensa. Voi vain arvailla sosiaali- ja terveystoimenöntekijöiden mietteitä, kun he pyrkivät vähenevillä voimavaroilla ylläpitämään edes jollain tasolla hyvinvointivaltion ihanteita.

Edellä kerrottu on meidän syytä muistaa, kun syksyllä käymme vaaliuurnilla valitsemassa uusia valtuutettuja. Lopuksi antaisin vielä yhden järkevän ohjeen päättäjille; kuntien menoja ja sitä kautta myös kuntalaisten verorasitusta ei pidä enää kasvattaa, vaan on uskallettava tehdä kipeitäkin karsintoja niissä toiminnoissa, jotka eivät heikennä kuntalaisten välttämättömiä peruspalveluja. Vain näin julkisen sektorin talous voi pysyä oikeissa mittasuhteissa ja siten osaltaan edistää elinkeinoelämämme elpymistä uuteen hallittuun nousuun, johon viime kädessä meidän kaikkien hyvinvointi nojautuu.

Puheenjohtaja

KOKO PERHEEN ULKOILUVIIKONLOPPU AITORANNASSA 28.—29.3.

- MOOTTORIKELKALLA AJELUA
- MAKKARANPAISTOA
- KAHVIA, MEHUA
- REIPASTA YHDESSÄOLOA

Johtokunta

Risto Masonen, puheenjohtaja
Siivikkalankatu 5, 33400 TRE
Puh. 462 556

Edunvalvonta, edustus ja yleishallinto.
Työvaliokunta, kesäkotitoimikunta,
TSI-lehden toimitusk., tiedotustoiminta,
Apuvälinepalvelun seuranta

Raija-Leena Lahti
Kokkokallionkatu 5, 33610 TRE
Puh. 621 365

Kesäkotitoimikunta, TSI-lehden ilmoitushan-
kinta, Apuvälinepalvelun seuranta.

Ensio Leppänen
Saarenavainionkatu 11 A 1, 33710 TRE
Puh. 635 895
Urheilu

Sinikka Niiranen
Katraankatu 3 A 33310 TRE
Puh. 444 067
Kesäkotitoimikunta, työvaliokunta, kerhojen
ja johtokunnan välinen yhteistyö.

Mauno Sillman
Villilänniemi 4 A 4, 33300 TRE
Puh. 433 664
Työvaliokunta, raittiustoiminta, kerhojen ja
johtokunnan välinen yhteistyö, Apuväline-
palvelun seuranta.

Hannu Sallinen, varapuheenjohtaja
Takahuhdinkatu 75 D 40, 33560 TRE
Puh. 635 261

Edunvalvonta, edustus ja yleishallinto.
Työvaliokunta, kesäkotitoimikunta,
Apuvälinepalvelun seuranta.

Satu Tahlo-Jortikka
Ollinojankatu 25 R 124, 33400 TRE
Puh. 463 343

Liikunta- ja urheilutoiminta. TSI-lehden
päätoimittaja, tiedotustoiminta.

Elo Viberg
Keijärventie 5, 33480 Ylöjärvi
Puh. 480 219
Työvaliokunta, arpajaisvastaava.

Kari Vuorenmaa
Nikkilänväylä 12 C 23, 33580 TRE
Puh. 621 452, auto 949 237 585
Koulutustoiminta, TSI-lehden toimituskunta,
Apuvälinepalvelun seuranta

Kalevi Yli-Takku
Siivikkalankatu 7 B, 33400 TRE
Puh. 463 253
Apuvälinepalvelun seuranta.

TSI-LEHTI 2/92 ilmestyy toukokuussa. Aineistot sitä varten on oltava toimistossa 23.4.92 mennessä. Huomatkaa, että kaikki kesän aikana tapahtuva toiminta, retket, illanvietot ym. on ilmoituksissa mukana, sillä seuraava lehti ilmestyy vasta syys—lokakuussa.

Merkitse jo kalenteriisi **28.5.** Se on tärkeä päivä, silloin näet vietetään **AVAJAISIA AITORANNASSA.** Majointusvaraukset 1.4. alkaen.

Eestiin kilpailemaan

Tampereen pyörätuolikoripallojoukkueen ja Vammaisurheilun Tuki ry:n viime kesän matka Eestiin toimi pään avaajana suorien urheiluyhteyksien luomisessa 'uuden' etelänaapurimme urheilijoiden kanssa. Joulukuun lopulla kolmihenkinen lähetystö vei mm. sähköpyörätuolin Haabneemeen vaikeaa lihassairautta potevalle nuorelle miehelle. Toinen sähkökäri lähti TKL:n lahjoitusbussien mukana tammikuun lopulla.

Lyhin reitti Tallinnaan on Helsingistä lähtevä autolautta. Henkilöliput ovat kohtuuhintaisia, mutta edestakainen autolippu maksaa 300–600 mk. Oma auto on ainakin omasta mielestäni lähes välttämättömyys inva-turistille Eestissä. Tieyhteys Pietarin ja Narvan kautta on myös käyttökelpoinen. Tie on selkeä ja kohtuullisessa kunnossa. Opasteita on niukasti ja Pietari tarjoaa oivat eksymismahdollisuudet, karttoja seuraten pysyy kuitenkin reitillä. Kuskia vaihdellen ajo onnistuu keskeytyksittä. Viisumipakko on voimassa, mutta Eestin viisumin saa halutessaan vuoden mittaisena (hinta 200 mk).

Tiedustelut ja ilmoittautumiset kilpailuihin Pekka Kankaanpäälle puh. 931-3346677. Eräiden lajien kohdalla tulee muistaa, että toiminta on vasta käynnistymässä, mutta isännät INVASPORTISSA tekevät parhaansa järjestelyjen suhteen.

Avoimet hiihtokisat 21–22.3. Etelä-Eestissä. (Lumen puuttuessa shakkikilpailut!) Sekä tavallisia että pulkkahiihtäjiä toivotaan mukaan.

Avoimet juoksu ja kelauskisat Tallinnassa kesäkuussa.

Avoimet boccia ja kalastuskilpailut Etelä-Eestissä elokuussa.

Lähde rohkeasti heimoveljien pariin.

Pekka Kankaanpää

HAMMASKESKUS KLINGENDAHL

Pyhäjärvenk. 5 B 1. krs

JOUKO KORTELAINEN
MARGARET WAISSI-PELTONEN
YRJÖ NIEMI

Myös iltaisin

129 600
 129 099

TESOMAN PARTURILIIKE

Ei ajanvarausta

Ristimäenkatu 35, puh. 446 004

Eläkeläisalennus

Aitolahti

Kaitavedentie 115 Puh. 600057

Kerhojen toimintamuistio

SUNNUNTAISIN

Miesten uinti klo 10 Pyynikin uimahalli (yhteinen vuoro sotaveteraanien kanssa). Uimalippu, 9 mk, ostettava etukäteen toimistosta.

Canasta klo 14 kerhohuoneessa Kuninkaankatu 36 B. Yhdyshenkilö Arvo Pihlajamäki, Lielahdenkatu 43 A 6, 33410 Tampere.

MAANANTAISIN

Naisten uinti ja vesivoimistelu klo 17.30 Hervannan palvelutalossa, Insinöörinkatu 12. Liikuntaviraston järjestämä ohjaaja. Maksu saunoineen 7 mk.

Ammunta klo 19 Osmonkallion radalla. Yhdyshenkilö Eero Sorvali, puh. 462 755.

Istumalentopallo (virelennis) klo 19.30 Kuulovammaisten koululla, Kaupinkatu 29. Yhdyshenkilö Satu Tahlo-Jortikka, puh. 463 343.

Pyörätuolikoripallo klo 19.30 Oriveden liikuntahallissa. Yhdyshenkilö Tapio Nikunoja puh. 676 227.

TIISTAISIN

Boccia klo 13 Ratinassa. Yhdyshenkilö Ensio Leppänen puh. 635 895.

Hyvän olon kerho klo 13 kerhohuoneessa, Kuninkaankatu 36 B. Kerhoisäntä Toivo Valkama puh. 444 607.

Askartelu klo 15 kerhohuoneessa, Kuninkaankatu 36 B. Ohjaaja Anu-Maarit Lehtonen. Yhdyshenkilö Sinikka Niiranen puh. 444 067.

Naistoimikunta klo 17.30 kerhohuoneessa, Kuninkaankatu 36 B (parilliset viikot). Yhdyshenkilö Sinikka Niiranen puh. 444 067.

Pyörätuolikoripallo klo 18.30 Myllyvuoren koululla. Yhdyshenkilö Tapio Nikunoja puh. 676 227.

KESKIVIIKKOISIN

Hengellinen kerho klo 16.30 kerhohuoneessa. Yhdyshenkilö Jere Äppelqvist puh. 128 407. PARILLISET VIIKOT.

Miesten uinti ja vesivoimistelu klo 17 Hervannan palvelutalossa. Liikuntaviraston järjestämä ohjaaja. Maksu saunoineen 7 mk.

Pyörätuolitanssi klo 20 Lielahden koululla. Yhdyshenkilö Riitta Särösalo, puh. 464 313. (Tanssiurheiluseura Step'in jäsenyys vaaditaan).

TORSTAISIN

Boccia klo 18 Kuulovammaisten koululla, Kaupinkatu 29. Yhdyshenkilö Ensio Leppänen, puh. 635 895.

Pyörätuolikoripallo klo 18.30 Linnainmaan koululla, Linnainmaankatu 12. Yhdyshenkilö Tapio Nikunoja puh. 676 227.

LAUANTAISIN

Kuntosali klo 13–14 Ratinan Stadionilla. Maksuton.

Nuorten kerho. Yhdyshenkilö Paula Kiiskinen puh. 622 191.

Yhdistyksen harrastustoimintaan voivat osallistua kaikki yhdistyksen jäsenet ja jokaiseen harrastajaryhmään voi liittyä myös toimintakauden aikana. Tarkempia tietoja esim. harrastuspaikan soveltuvuudesta pyörätuolin käyttäjälle ja muulle vaikeasti liikuntavammaiselle saat yhdyshenkilöiltä, toimistosta Hiikalta puh. 228 388 tai urheilun ja liikunnan osalta Satu Tahlo-Jortikalta, puh. 463 343.

Lähimmäispirttiin on helppo mennä

''Yksinäisyyttä ei ole se, ettei kukaan tule käymään luonasi. Yksinäisyyttä on se, kun sinulla ei ole ketään, jonka luona käydä.''

Tammelan kaupunginosassa, osoitteessa Vellamonk. 17 C, sijaitsee vanhainkoti Koi-vupirtin Kannatusyhdistys ry:n johtama Lähimmäispirtti, joka on perustettu Tammelan ja Kalevan eläkeikäisiä varten. Siellä toimii myöskin maksullinen Lähimmäispirtin koti-palvelu, joka tarjoaa apuaan kotiaskareisiin, asiointiin, jne. Kotipalvelun vastaavana toimii Marita Määttä puh. 535 310.

Lähimmäispirtti on paikka, jossa voit tavata lähitienoon ikäihmisiä, kuulla mielenkiin-toisia matkakertomuksia vaikkapa Sambiasta, juoda kahvia ja rupatella niitä näitä, voit jumpata tai voit lueskella kaikessa rauhassa päivän lehtiä. Jos olet innokas reissaaja, voit suunnitella matkoja Lähimmäisklubin kanssa.

Lähimmäispirtti on myöskin paikka, josta saat tietoa lähes kaikesta taivaan ja maan välillä: eläkeasioista, kuljetustukiasioista, asunnon muutostöistä, verotuksesta, jne. Sinne voit myöskin mennä katsomaan ja itse kokeilemaan havainnollisesti, kuinka tärkeä asia oikeanlainen valaistus on. Pysyvä valaisinnäyttely on hyvä tutustumiskohde varsinkin silloin, kun näkö alkaa heiketä niin, että se haittaa jokapäiväistä elämästä sel-viytymistä.

Lähityöntekijä Ari Alakastari hoitelee tiedon jakamisen. Hän tulee tekemään pyydet-täessä mm. kotikäyntejä, jotta esim. asunnon muutostyöt voitaisiin laittaa vireille, tai suunnittelee palveluverkoston kanssasi niin, että pystyt asumaan mahdollisimman pit-kään omassa kodissasi. Arin tavoittaa numerosta 535 252.

Älä suotta sure yksinäisyyttäsi tai tunne turvattomuutta: asiantunteva apu on vain puhelinsoiton päässä. Lähimmäispirtti on avoinna ma, ti, to, pe klo 10—14 ja ke 12—16.

TERVEMENOA.

TSL-opintokeskus palvelee

- opintokerhot
- kurssit
- luennot
- ohjaajakoulutus

**TSL:n Sisä-Suomen aluekeskus
Tampereen toimisto**
alueopintosihteeri Erkki Koljonen
Rautatiekatu 10 H 728 33100 Tampere
puh. 140 826 telefax 143 507

TSL:n Tampereen opintojärjestö ry
opintosihteeri Leo Niemelä
Hämeenpuisto 28 33200 Tampere
puh. 122 865

**TILAUSMATKOILLE KORKEATASOISET
TURISTIBUSSIMME**

ALHONEN & LASTUNEN OY

Tampere puh. 650 166

**Laakerikeskukseen ja sen hyviin tuotteisiin
kannattaa tutustua**

KOYO, RHP, ZKL

TIMKEN

INA

GOODYEAR, CONTINENTAL

RENOLD

BENZLER

TIZIT

- teollisuuslaakerit
- kartiorullalaakerit
- neula- ja nivellaakerit
- kiilahihnakäytöt
- ketjukäytöt
- tehonsiirto
- kovametallityökälyt

PUH (931) 146 622

FAX (931) 146 774

Väinölänkatu 2, 33100 Tampere

TAMPEREEN LAAKERIKESKUS OY

Lähimmäistyökeskus kaiken ikäisille toimii Otavalankadun ja Rautatienkadun kulmassa. Avoinna: ma—to 10—19, pe 10—15, la—su 13—16
Puh. 226 545

- Vapaaehtoistyön tukikohdaksi • Kohtaamispaikaksi
- Hiljentymispaikaksi • Koulutus- ja harrastustiloiksi • Poikkea vaikka kahvilla

10—13 TOIMINTATUOKIOT PÄIVITTÄIN

Ma 10—19 ÄITI TERESAN peittotalkoot Ma 14 Mielirunoni

Ti 14 Yhteislauluhetki

Ke 14 Päiväkahvit papin seurassa

To 14 Erkin nypläyskerho

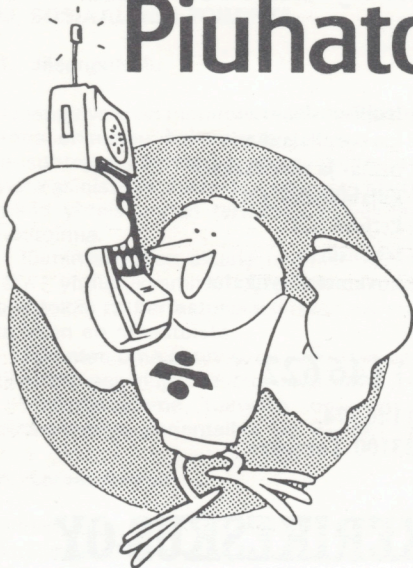
Pe 11.30 Yrjö Ahosen lukutuokio

Haluaisitko tulla mukaan vireään toimintaamme?

Lähemmin Maarit Tammisto, puh. 190 272

Tampereen ev.lut. seurakunnat Lähimmäispalvelu

Piuhaton puhelin.

Soita, puhu ja puuhaile! Meiltä saat nyt myös uuden johdottoman puhelimen, joka toimii sisällä ja ulkona. Katolla ja kellarissa.

Johdoton puhelin kuuluu navetalle ja kasvihuoneeseen ja kaikkialle kotipihalle. Tule kokeilemaan.

TPO Telemetrymä, Hallituskatu 8.

TPO
- tie parempiin yhteyksiin

Tampereen Seudun Invalidit r.y:n TOIMINTAKERTOMUS 1991

I YLEISTÄ

Vuosi 1991 oli järjestömme toiminnassa tavallaan väli vuosi, toiminta oli silti vilkasta. Yhdistys osallistui liiton järjestämään Apuvälineitä Afrikkaan-keräykseen. Tampereelta ja ympäristökunnista saatiin kerättyä useita kymmeniä pyörätuoleja, keppejä ja kynnärsauvoja toimitettavaksi edelleen Afrikkaan.

Yhdessä liiton kanssa järjestettiin veteraanijäsenille luentotilaisuus "Seniorit kuniaan". Se sai erittäin hyvän vastaanoton ja vastaavia tilaisuuksia toivottiin pidettävän myös tulevina vuosina.

Perinteeksi muodostuneet neuvottelupäivät muutamien yhdistysten johtokuntien kesken pidettiin tällä kertaa Turussa 4.-5. Päivät olivat antoisat ja yhdistyksemme johtokunta osallistui lähes sataprosenttisesti.

Eri harrastusryhmät ja kerhot vierailivat toisten yhdistysten luona ja yhdistyksemme toimi myös isäntänä kun sisaryhdistysväki halusi tutustua toimintaamme ja toimitiloihimme. Erityisesti Aitoranta oli kesällä monien kiinnostuksen kohde.

Yhdistyksen taloudellinen tila on vakaa, myös Apuvälinepalvelussa vuosi oli tähän astisen toiminnan paras.

II JÄRJESTÖTOIMINTA

1. Jäsenet

Yhdistyksen jäseneksi voi liittyä tuki- tai liikuntaelinvammaisen, jos vamman haittaste on vähintään 10 %. Jokainen yhdistyksen jäsen kuuluu myös Invalidiliittoon ja Suomen Invalidien Urheiluliittoon.

Vuoden lopussa yhdistyksessä oli 1478 jäsentä.

2. Kokoukset

Vuoden aikana pidettiin kaksi jäsenistön

kokousta, joihin osallistui yhteensä 87 henkilöä.

Kevätkokous pidettiin Invalidien päivän merkeissä 24.3. Kokouksen puheenjohtajana toimi Ensio Jortikka.

Syyskokous pidettiin 25.11. Risto Masosen toimiessa puheenjohtajana. Kokouksessa valittiin yksimielisesti kaikki entiset luottamushenkilöt jatkamaan tehtävässään vuonna 1992, eli puheenjohtajana Risto Masonen, varapuheenjohtajana Hannu Sallinen. Johtokunta jatkaa kokoonpanossa: Ensio Leppänen, Sinikka Niiranen, Satu Tahlo-Jortikka, Elo Viberg, Mauno Sillman, Raija-Leena Lahti, Kari Vuorenmaa ja Kalevi Yli-Takku.

3. Johtokunta ja toimikunnat

Yhdistyksen hallituksessa toimiva johtokunta kokoontui 11 kertaa ja käsittelee yhteensä 139 pykälää kokouksissaan. Johtokunnan jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti:

Risto Masonen	10
Hannu Sallinen	11
Raija-Leena Lahti	11
Ensio Leppänen	10
Sinikka Niiranen	11
Mauno Sillman	10
Satu Tahlo-Jortikka	11
Elo Viberg	9
Kari Vuorenmaa	11
Kalevi Yli-Takku	8

Toimistonhoitaja Hilikka Salokorpi toimi sihteerinä.

Johtokunta nimesi **työvaliokuntaan** Risto Masosen, Hannu Sallisen, Mauno Sillmanin, Elo Vibergin ja Sinikka Niirasan. **Kesäkotitoimikuntaan** Hannu Sallisen, Risto Masosen, Sinikka Niirasan sekä Raija-Leena ja Aimo Lahden. **TSI-lehden toimituskuntaan** Satu Tahlo-Jortikan, Kari Vuorenmaan, Risto Masosen, Kaija Salmelan ja Hilikka Salokorven. **Raittiustoimikuntaan** Mauno Sillmanin, Toivo Valkaman ja Hilikka Salokorven.

4. Luottamustehtävät

Yhdistyksen ulkopuolisissa luottamustehtävissä on Mauno Sillman Tampereen Invalidien Työtuki ry:n johtokunnassa, Työtuen edustajistossa ovat Hannu Sallinen ja Kari Vuoremaa.

Sinikka Niiranen toimii vammais- ja terveydenhuollon neuvottelukunnan kokousedustajana.

Matti Kallio kuuluu As. Oy Kuninkaankatu 36:n hallitukseen.

Yhdistyksen jäsenillä on luottamustehtäviä lisäksi Invalidiliitossa, Apuvälinekeskus Invassa, Suomen Invalidien Urheiluliitossa ja useiden kuntien vammaisneuvostoissa.

5. Toimitilat ja toimihenkilöt

Yhdistys omistaa toimistotilat, 47 m², ja kerhohuoneen 150 m², osoitteessa Kuninkaankatu 36. Lisäksi yhdistys omistaa kaupungin vuokratontille rakennetun kukkakuoskin Kalevantie 16:ssa.

Yhdistyksen toimistonhoitajana on Hilka Salokorpi.

Apuvälinepalvelussa työskentelevät Markku Viberg, Päivi Färilin, Susanna Majunen (30.9.1991 asti) ja Katriina Rantanen. Apuvälinepalvelussa oli myös määräaikaista työvoimatoimiston palkkaamaa henkilökuntaa.

III SOSIAALINEN TOIMINTA

1. Jäsenpalvelu

Jäsenpalvelu on monimuotoista työtä, mm. apua erilaisten hakemusten laatimisessa, lausuntojen antamista toimintaamme liittyvistä asioista ja jäsenistön ohjausta käyttämään yhteiskunnan tarjoamia palveluja ja tukitoimia.

Toimintavuoden aikana myönnettiin neljälle yhdistyksemme jäsenelle työhön, opintoihin tai harrastuksiin liittyen avustusta liiton eri rahastoista.

Jäsenten oma aktiivisuus vaikuttaa positiivisesti palvelujen tavoitettavuuteen.

Yhdistyksemme toimisto on avoinna maanantaista perjantaihin klo 9–13.

2. Lomatoiminta

Yhdistyksen omistama lomakoti Aitoranta, Aitolahden Hirviniemessä, toimi kesäaikaisen yhdistys- ja lomatoiminnan keskipisteenä.

Aitoranta toimi pääosin omapalveluperiaatteella, mutta tarjosi myös täysihoidopalveluja keskikesän viikkoina.

Linja-auto nro 90 Pyynikintorilta Aitorantan portille liikennöi kahdesti päivässä.

Maaliskuulla aloitettiin vanhan uimalaiturin (jonka kevätjäät vaurioitti) purkaminen.

Uusi uljas laiturisi saatiin valmiiksi ennen toukokuun talkoita.

Päärakennuksen maalaus tapahtui myös toukokuussa.

Lions City oli perinteisesti niin kevät-, että syystalkoissa ja heidän lahjoitusvaroilla saatiin pumppuhuoneen katto uuteen uskoon.

Sähkötaso Oy lahjoitti TV:n kesäksi käyttöön.

Avajaiset pidettiin suvisissa suhinoissa kesäkuun 1. päivänä.

Lomakodin isäntänä toimi Hannu Sallinen.

Emännän virkaa hoiti Päivi Kaiho ja siistiä/kioskinhoitaja ”poika” Marika Tuiskunen huolehti siisteydestä ja kioskin toiminnasta.

Marikan vapaapäivävuoraukset hoidettiin talkoovoimin josta kiitos lankeaa eri kerhoillemme.

Talkootyönä hoitui mm. pyykinpesu, pihan hoito, pullan- ja plättyjen paisto sekä monet muut askareet.

Invalidiliiton kustantamia jäseniä lomaili Aitorannassa 16 henkilöä.

Treen kaupungin myöntämän avustuksen turvin voitiin järjestää pieni virkistyslooma 5 jäsenellemme (3 vrk).

Lisäksi yhdistyksemme 17 jäsentä lomaili ympäri Suomen liiton ilmaislomien myötä.

Vieraanamme oli mm. Helsingin yhdistyksen kuorolaiset 25 henk. 15.–16.6. Canastaväki Helsingistä ja Vaasasta. Kansainvälinen ilta 28.6., vieraanamme pakolaisia. Jurvasta, Kurikasta, Oulusta, Kuopiosta, Nokialta ja monesta muuta kaupungista vieraat Aitorantaa kävivät katsastamassa.

Kesäkauden päättäjaiset pidettiin 24.8. tanssien merkeissä.

IV TALOUDELLINEN TOIMINTA

1. Toiminta-avustukset

Tampereen kaupunki myönsi yhdistykselle 173 000 markan toiminta-avustuksen. Sen lisäksi yhdistys sai kaupungilta erillisavustukset sosiaaliseen lomatoimintaan ja liikuntatoimintaan, sekä kohdeavustuksen kansainvälisen illan järjestelyihin.

Yhdistyksen toimintaa tukivat myös Pirkkalan, Lempäälän, Kihniön ja Vesilahden kunnat, lukuisat yritykset, yhteisöt, mm. Lions Klubit ja yksityiset henkilöt.

2. Omatoiminen varainhankinta

Yhdistys on vuokrannut kerho- ja toimistotilaa Tampereen kaupungille, Invalidiliitolle ja muille järjestöille. Yhdistyksen omistama kukkakioski on vuokrattu Olavi Rinteelle. Lisäksi yhdistys on vuokrannut Tampereen kaupungilta Hämeenpuistossa sijaitsevan kioskin, jota on hoitanut Jouko Mäkelä Ky. Vuokratulot ovat merkittävin osa omatoimista varainhankintaa.

Vuoden aikana järjestettiin omat arpajaiset, osallistuttiin Inva-arpojen, Pohjantähti-arpojen sekä jonkin verran myös muiden vammaisarpojen myyntiin. Elo Viberg on vastannut arpajaistoiminnan järjestelyistä yhdessä toimistonhoitajan kanssa.

Vammaisjärjestöjen vaalikeräykseen osallistuttiin viidessä kunnassa, Tampereella, Pirkkalassa, Ylöjärvellä, Orivedellä ja Ruovedellä.

Tampereen rautatieasemalla oli rahanke-räyslipas koko vuoden esillä.

Lisäksi järjestettiin kolmet myyjäiset sekä osallistuttiin Invalidiliiton varainhankintakampanjaan.

V TAMPEREEN APUVÄLINEPALVELU

1. Yleistä

Tampereen Apuvälinepalvelu on Tampereen Seudun Invalidit ry:n omistama, liikunta-vammaisten apuvälineitä myyvä, korjaava, huoltava ja valmistava yritys. Lisäksi suoritetaan myytäviin apuvälineisiin tarvittavat yksilölliset muutostyöt sekä huolehditaan apuvälineiden sovituksista ja käytön opastuksesta.

2. Henkilökunta

Tampereen Apuvälinepalvelun henkilökunta on vuoden aikana muilta osin pysynyt samana, mutta huoltokorjausmies on vaihtunut useaan kertaan.

3. Toimitilat

Tampereen Apuvälinepalvelu toimii Tampereen Takahuhdissa, osoitteessa Kirjavaisen-

katu 15. Tilojen koko on 140 m², mikä ja-kaantuu toimistoon, näyttelytilaan ja vers-taaseen.

4. Toiminta

Tampereen Apuvälinepalvelu on toimikau-den aikana kehittänyt yhteistyötä eri val-mistajien kanssa, taatakseen monipuolisen ja kattavan sekä kannattavan myynnin mahdollistavan valikoiman apuvälineitä.

Tampereen Apuvälinepalvelu on järjestä-nyt vuoden aikana useita apuvälineäytte-lyitä sekä koulutustilaisuuksia oman henki-lökunnan voimin sekä yhteistyössä maa-hantuojien kanssa. Nämä tilaisuudet ovat saaneet erittäin hyvän vastaanoton.

Apuväline -91 messuille Tampereen Apu-välinepalvelu osallistui lähinnä omalla tuo-tannolla. Messujen kävijämäärä oli 14.100.

5. Talous

Taloudellinen tilanne on myynnin kasvun myötä jatkunut nousujohteisena kulunee-nakin vuonna.

6. Yhteenveto

Toiminnan aikana aikaan saadut toimitus-sopimukset useimpien apuvälineiden maa-hantuojien ja valmistajien kanssa antavat mahdollisuuden varsin laaja-alaiseen palve-luun vammaisten apuvälinehuollon alueel-la. Myös toiminnan saama vastaanotto asiakkaiden piirissä on osoittanut, että Tampereen Apuvälinepalvelun palveluilla on kysyntää. Toiminnalle on näin saatu aikaan hyvä pohja, josta toimintaa voidaan edel-leen kehittää.

VI VALISTUS- JA KOULUTUSTOIMINTA

Jäsenistö, johtokunta ja toimihenkilömme on aktiivisesti ottanut osaa valistus- ja kou-lutustoimintaan, niin Liittomme, SIU:n ja oman yhdistyksen järjestämiin tilaisuuksiin.

Oma koulutustoimintamme on vuoden aikana ollut seuraavan kaltaista:

Keväällä järjestetyn luentotilaisuuden kohderyhmä oli CP-vammaiset, luennoitsi-joina toimi alan asiantuntijat.

Johtokuntien yhteiskokouksen (L:ranta, T:re, T:ku ja Vaasa) tapahtui tällä kertaa Turussa.

Asialistalla puitiin liittoneuvostolle esitettäviä asioita, ja pohdittiin kesäkotien käyttökapasiteettia kuluneiden kesäkausien pohjalta.

Muusta koulutuksesta:

Treen kaupungin liikuntaviraston sekä kulttuuritoimiston järjestämiin koulutustilaisuuksiin jäsenistöllä oli ilo osallistua. Raittiuslautakunnan valistus ja koulutustilaisuuksia on myös vuoden mittaan järjestetty useita.

Koulutustilaisuuksiemme apuvoimina voidaan mainita I-liitto, SIU, TSL ja Treen kaupungin eri virastot ja lautakunnat.

VII TIEDOTUSTOIMINTA

1. Sisäinen tiedottaminen

Yhdistys julkaisee TSI-nimistä jäsenlehteä, joka on ilmestynyt edelleen neljä kertaa vuodessa. Lehdessä on käsitelty ajankohtaisia vammaisten asioita, kerrottu yhdistyksen toiminnasta ja esitelty meille tärkeitä sidosryhmiä.

Nuorille jäsenille on lähetetty nuorten toiminnasta erillisiä tiedotteita pari kertaa vuodessa.

2. Ulkoinen tiedottaminen

Yhdistyksen viralliset ilmoituslehdet olivat Aamulehti, Kansan Lehti ja Hämeen Yhteistyö. Päivälehtien ilmaisilla järjestöjen toimintapalstoilla tiedotettiin kerho- ja muusta toiminnasta. Invalidiliiton jäsenlehti, Invalidityö, joka tulee jäsenyyden perusteella jokaiselle yhdistyksemme jäsenelle, on myös toiminut yhdistyksen ilmoituslehtenä, joskin eri tapaan kuin päivälehdet. Invalidityölehdessä on julkaistu tiedotteita yhdistyksen pitkän aikavälin tapahtumista, seminaareista, teemailloista sekä merkkipäivistä.

Uusille taksiautoilijoille on Raija-Leena Lahti entisten vuosien tapaan käynyt antamassa tietoa mm. pyörätuoliasiakkaan palvelemiseen liittyvissä asioissa.

VIII RAITTIUSTOIMINTA

Yhdistys on järjestänyt raittiustyön palveluja tamperelaisille kaupungin kanssa tehdyn ostopalvelusopimuksen mukaisesti. Näitä palveluja käytti kaikkiaan 288 henkilöä. Lisäksi kuntoliikuntatilaisuuksissa on käsitelty terveisiin elämäntapoihin kuuluvia asioita.

IX TILIIEN JA HALLINNON TARKKAILU

Syyskokouksen valitsemina ovat kamreeri Kalevi Erenius ja varatuomari Timo Sivula olleet yhdistyksen tilien ja hallinnon tarkastajina aikaisempien vuosien tapaan. Varatilintarkastajina ovat toimineet kirjanpitäjät Aune Hakala ja Helga Finska.

X HARRASTUSTOIMINTA

1. Kerhot ja toimikunnat

Askartelukerho

Tiistaisin kello 15 kerhohuoneessa, Kuninkaankatu 36 B, kokoontunut askartelukerho on toiminut varsin vireästi. Aiheaskartelusta on valmistunut mm. kortteja moneen tarkoitukseen. Valmistusmenetelmänä on käytetty silkkimaalausta useammilla eri tekniikoilla. Samoin silkistä on syntynyt huiveja, taskunenäliinoja sekä muodikkaita hiusdoinitseja. Ystävänäpäiväksi teimme kamppanjan konvehtisalaisuuksiin. Perinteisiä neule-, solmeilu-, ja ompelutoitakään emme ole unohtaneet. Valmistamme töitä sekä itselle että myyjäisiin joiden järjestelyihin olemme antaneet myös työpanoksemme.

Askartelukerho, jonka ohjaajana on toiminut Anu-Maarit Lehtonen, kahvinkeittäjänä Elsa Suvanto ja rahastonhoitajana Sinikka Niiranen toimii Tampereen Työväenopiston alaisuudessa.

Canasta

Canastan harrastajat ovat kokoontuneet pelaamaan kerhohuoneelle sunnuntaisin klo 14. Kilpailumatkoja on tehty toimintakauden aikana neljä, Hauholle, Helsinkiin kahdesti ja Vaasaan. Tampereella on järjestetty kahdet kilpailut.

Pelikauden parhaat olivat canastassa Ari Kauhio — Seppo Sorri ja sambassa Liisa Mattila — Teuvo Mattila.

Canastakerhon puheenjohtajana toimi Arvo Pihlajamäki, varapuheenjohtajana Hannu Sallinen, sihteerinä Maritta Kilpeläinen ja rahastonhoitajana Kaisu Sarviluoma.

Hyvän olon kerho

Tiistaisin kerhohuoneella kokoontuvaan kerhoon osallistuu aktiivisesti noin 30 henkilöä. Se on vapaamuotoinen keskustelukerho. Aiheet löytyvät yhteiskunnasta, yhdistystoiminnasta ja terveistä elämänta-

voista ym. joista lyhyiden alustusten jälkeen on viritelty usein vilkasikin keskustelu.

Matkoja olemme tehneet Sokeain Yhdistyksen kesäkodille Ylöjärvelle ja Aitorantaan. Molempiin istutimme käyntimme muistoksi "ystävyyden kukan". Kankaanpään kuntoutuslaitokseen kävimme tutustumassa suurella joukolla. TTT:ssä kävimme katsomassa esityksen "Myrkyluodon Maija".

Kerhomme isäntänä toimi Toivo Valkama, emäntinä Kaisu Sarviluoma, Aino Kvist ja Raija Lahti, joka tiskarina on ahkera. Ahti Vihinen on kerhomme apupoika ja Vihisen vihtametsä oli kesäretkikohteenamme.

Toimintamme rahoitamme bingolla ja kahvitarjoilulla.

Hengellinen kerho

Kulunut vuosi oli toimintamuotojen etsimistä. Pyrittiin löytämään kiinnostusta herättävää. Kevätkaudella kokoonnuimme kuusi kertaa ja kokoontumispaikka oli nyt vanha tuttu TSi:n kerhohuone. Väkeä oli keskimääräisesti neljä henkilöä.

Syyskaudella lähdettiin liikkeelle usin eväin. Kokoonnuttiin joka toinen keskiviikko ja näin tapahtui seitsemän kertaa. Mukana oli keskimäärin seitsemän henkilöä. Jokakerta oli eri teema, jonka pohjalta oli alustus ja keskustelu. Alustuksia pitivät mm. Antti Lemmetyinen, Pertti Kallio, Aulis Raunio ja Jaakk Punta.

Naistoimikunta

Naistoimikunta kokoontui tiistaisin klo 17.30 parillisilla viikoilla, tarpeen mukaan yhdistyksen kerhohuoneessa, Kuninkaankatu 36 B.

Toiminta on koostunut myyjäisten järjestelyistä, kellarin ja kerhotilojen siivouksista sekä kerhotilojen viihtyvyyden luonnista. Kahvin keittäminen ja tarjoilu yhdistyksen virallisissa tilaisuuksissa kuten kokouksissa ja joulujuhlissa, sekä kesäkodin avajaisissa ja päättäjäisissä kuului naistoimikunnan tehtäviin. Kesäkodin mökkeihin ostettiin ja neulottiin uudet verhot ja keittiöön ostettiin yleiskone sekä emännän että lomalaisten käyttöön.

Puheenjohtajana toimi Sinikka Niiranen varallaan Elina Hannula, rahastonhoitajana Sinikka Lindeman, sihteerinä Raija-Leena Lahti ja kahvinkeittäjänä Helmi Vuorenmaa.

Nuorten kerho

Vuoden aloitti kiihkeätunnelmainen keskustelu ihmisuhteista kerhohuoneella. Aihe sisälsi keskustelua ystävyys- ja seurusteluhteista. Olimme myös katselemassa videoita sekä vietimme peli-iltapäivän kerhohuoneella.

Teimme myös useita matkoja, pisimmällä kävimme Vantaalla tiedekeskus Heureka-sa yhdessä CP-yhdistyksen nuorten kanssa. Valkeakosken Invalidi-yhdistyksen nuoret kutsuivat kahdesti kyläilemään, kesällä kesäkodilleen ja syksyllä erään nuoren kotiin.

Vappubileet ja saunailat olivat suosittuja. Yhdessäolo, tanssi ja "nyyttarit" kuuluivat kuvaan ja tietysti saunominen ja makkarapaisto. Kesäkuukausien ohjelmaan kuuluivat Särkänniemi sekä Räikkärock Ylöjärvellä.

Ravintolassa kävimme kahdesti. Illanviettoon kuului hyvät keskustelut, musiikki ja hyvä ruoka. Teatterissa kävimme katsomassa komedian "Herrat pitävät vaaleaveriköistä", Elokuvissa nautimme suomifilmeistä "Iskelmäprinssi" ja "Turhapuro".

Kerhohuoneella pidetyn pikkujoulun ohjelmassa oli runonlausuntaa ja lauluesitystä. Joulupukkikin kävi. Esiintyjiin kuuluivat myös "Kikka", "Irwin" sekä "Frederik". Vuosi on ollut ulospäinsuuntautunut, josta kiitos avustajien, sillä muutoin meidän matkat eri paikkoihin olisivat olleet mahdottomia. Suosituimpia olivat juuri matkat ja bileet sekä elokuvat, jotka keräsivät yli kymmenenkin henkilöä mukaan.

Nuoret pitivät myös yhteisistä kerhoista Tampereen Seudun CP-yhdistyksen nuorten kanssa, jolloin koolla saattoi olla yli kaksikymmentä henkeä. Näin tuli tilaisuus tutustua uusiin ihmisiin ja isolla joukolla on hauska tehdä kaikkea. Toiminta jatkuu taas vuonna 1992.

Laulu- ja soitinryhmät

Kulunut vuosi on ollut laulajille eräänlainen 40-vuotisjuhlien jälkeinen loppokausi. Kuitenkin monenlaista toimintaa on ollut viireillä varsinkin soitinryhmien toimesta seuraavasti:

Naiskuoro

Säännölliset harjoitukset on keskeytetty toistaiseksi, mutta yhteydenpito kuorolaisien keskuudessa on jatkunut ja suunnitelmassa on aivan uusimuotoisen lauluryhmän perustaminen.

Sitsetti

Hiikka Malmin johdolla on tarmokkaasti harjoitellut 4—5 soittajaa ja esiintymisiä ollut: Aitoranta 14.5. ja Tampereen Kaupungin Kulttuurilautakunnan järjestämässä "Yötön yö"-tilaisuudessa Koskipuistossa 16.8. Lisäksi soiteltu osanottajien kodeissa.

Kivat Pojat

Kokoonkutsujansa Kari Vuoremaan johdolla on orkesteri harjoitellut melko ahkerasti ja esiintyneet lähinnä Aitorannassa. Orkesteriin kuului viisi (5) soittajaa.

Ryhmien yhteisiä tilaisuuksia on järjestetty seuraavasti:

Kuusenriisujaiset kerhohuoneessa 9.1. Tilaisuudessa oli noin 40 musiikinharrastajan kunniavierana naiskuoronjohtaja Taimi Järvinen.

Retki Ruotsiin Örnsköldsviin 1—2.6. Matkalle osallistui 26 henkilöä musiikkiryhmien jäseniä ystävineen. Matka oli samalla "juhlapurjehdus" 40-vuotiskonsertin jälkeen.

Helsingin Invalidit ry:n sekakuoro vieraili Aitorannassa 15—16.6. Yhteisessä illanvietossa esiintyivät vieraat ja oma väki yhdessä ja erikseen. Tanssimusiikkia riitti aamunneille asti.

Toimikunta: Puheenjohtaja Maija-Liisa Kullas, varapuheenjohtaja Esko Lilja, sihteeri Pirkko Mäkelä, rahastonhoitaja Aune Hakala, emäntä Meeri Niemi ja tilintarkastajat Julia Koivuniemi ja Helli Heliniemi.

Liikunta ja urheilu

Pyörätuolikoripallo, Boccia ja ohjattu vesivoimistelu olivat viime kaudella ne liikuntalajit, joiden osanottajamäärät lisääntyivät.

Pyörätuolikoripallo vaativana ja teknisenä lajina kiinnostaa varsinkin nuoria pyörätuolivammaisia. Pelin nopea tempo ja vauhdikkuus ovat ne elementit, jotka tekevät pyörätuolikoripallosta myöskin "yleisöläjin". Valmentaja Tuula Ilosen johdolla Tampereen joukkue on alkanut nousunsa SM-sarjassa jumbopaikalta kohti mitalisijoja. Menestyksen takana on oikeanlainen ja asiantuntemuksella johdettu harjoittelu. Julkisuuskynnyskin ylittyi hienosti, kun Oriveden kansainvälisestä koripalloturnauksesta tehtiin TV-kooste.

Valtakunnallisestikin katsottuna tamperelaiset boccianpelaajat ovat niittäneet mainetta ja saavuttaneet palkintosijoja. Apuvälinemessujen yhteydessä elokuussa

Tampereella pidetyt SM-kisat onnistuivat melko hyvin, vaikka järjestelyt tuottivatkin yllättäviä ongelmia. Boccian puuhämiehen Ensio Leppäsen panos lajin PR-miehenä, pelien organisoijana ja kilpailijanakin on ollut ensiarvoisen tärkeätä tamperelaiselle bocciamaineelle.

Naisten ja miesten ohjattu vesivoimistelu on rohkaissut liikunnan pariin myös vaikeavammaisia henkilöitä. Palvelutalon allasasto on ahtaudestaan huolimatta osoittautunut erinomaiseksi paikaksi.

Kilpaurheilussa vuoden nimeksi nosti itsensä Kari Ylijoki, penkkipunnerruksen "jätti". Karin ME-tulos hämmästytti asiantuntijat myöskin "terveitten" urheilun puolella. Muita menestyksekkäitä penkkipunnertajia olivat Timo Palonen ja Jouko Hietikko. Jousiamunnassa Raimo Tirronen ja hiihdossa Jouko Grip olivat tutut mitalistit jo vuosien tapaan.

Uutena lajina aloitettiin yhteistyössä tanssiurheiluseura Step ry:n kanssa pyörätuolitanssin harjoittelu. Harjuntaustan koulun salille löysivät heti tiensä innokkaimmat tanssijat pareineen. Mainittakoon että esteettinen ja näyttävä pt-tanssi on saavuttanut maailmalla nopeasti suurta suosiota. Niin on käymässä myöskin Suomessa.

Urheilujaostossa toimivat seuraavat alatoimikunnat:

Ilma-aseamunna, lajivastaava Eero Sorvali. Boccia, lajivastaava Ensio Leppänen. Is-tumalentopallo, lajivastaava Satu Tahlo-Jortikka. Jousiamunna, lajivastaava Raimo Tirronen. Penkkipunnerrus, lajivastaava Timo Palonen. Pyörätuolikoripallo, muut pt-urheilu, pulkkahiihto, lajivastaava Tapio Nikunoja. Yleisurheilu, lajivastaava Veikko Luukkonen.

Jaoston puheenjohtajana toimi Satu Tahlo-Jortikka, varapuheenjohtajana Tapio Nikunoja, sihteerinä Riitta Särösalu. Suomen Invalidien Urheiluliiton hallitukseen kuului Satu Tahlo-Jortikka ja liittoneuvostoon Timo Palonen. Urheiluyhdyskuntienä toimivat Satu Tahlo-Jortikka ja Tapio Nikunoja.

Tampereen Pikakopio Oy

Pyhäjärvenkatu 5 A 33200 Tampere
puh. 931-124 784

Yhdistyksemme toimistoon on toimintavuoden aikana ilmoitettu seuraavien jäsenten kuolemasta.

Aalto Toivo	s. 1930	Majaus Olavi	s. 1922
Ahola Toivo	1913	Mikkonen Feliks	1915
Auranen Arja	1936	Muro Helvi	1909
Broms Rauno	1940	Nordberg Lea	1904
Grönlund Kaarina	1920	Penttilä Laina	1926
Hartman Impi	1926	Päivinen Toivo	1936
Hautanen Reino	1914	Pärnänen Pentti	1922
Haikkilä Allan	1931	Rantanen Anna	1898
Honkaniemi Hilja	1917	Rantanen Väinö	1913
Jokinen Einari	1904	Remes Jukka	1955
Jokinen Lauri	1935	Saarinen Armas	1929
Jokiranta Lauri	1926	Salo Armas	1908
Järvinen Heikki	1945	Salovaara Uuno	1914
Järvinen Lempi	1914	Sarvela Olavi	1920
Keitaanranta Kaarlo	1928	Saxholm Pauli	1931
Koronen Esko	1928	Sillanpää Yrjö	1928
Koronen Lempi	1908	Soisalo Hilma	1909
Koskinen Anni	1913	Suomela Armas	1923
Koskinen Yrjö	1923	Särkinen Toivo	1914
Kuirinlahti Eva	1925	Tanner Mika	1982
Kulokas Reino	1913	Virtanen Aarni	1950
Kuninkaanniemi Erkki	1926	Virtanen Harry	1944
Kynnös Esko	1921	Vuorenmaa Erkki	1937
Lahtinen Kosti	1909	Westerberg Matti	1923
Lehtonen Lauri	1910	Yliaho Kaino	1919
Lepistö Aaro	1926	Yli-Salomäki Eero	1930
Leskinen Toivo	1929		

Tampereen Seudun Invalidit ry kunnioittaa heidän muistoaan.

TAMPEREEN INVATAKSI OY

autopuhelin 949 622 855

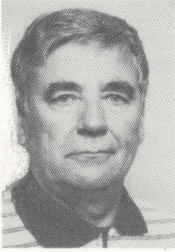
INVATAKSI ARVO LAINE

autopuhelin 949 231 766

TAKSI 1+8 h iso tavaratila, nostolava ja pyörätuolipaikka
autopuhelin 949 235 555

TILAUKSET 931 655 290 myöskin 949 655 290

Esko Koronen on poissa

Monien tunteman yhdistyksemme uskollisen uurastajan, Esko Korosen matka päättyi 4.11.1991. Esko syntyi Virroilla 5.4.1928. Jo lapsuudestaan lähtien hän joutui kokemaan ihmisten eriarvoisuuden ja tämä kasvatti hänestä sosiaaliseen toimintaan vakavasti suhtautuvan järjestöihmisen, jonka toiminta ulottui monelle suunnalle. Tampereen Seudun Invalidien johtokuntaan ja erilaisiin toimikuntiin hän kuului kymmeniä vuosia. Hän toi myös ammattitaitonsa yhdistyksemme käyt-

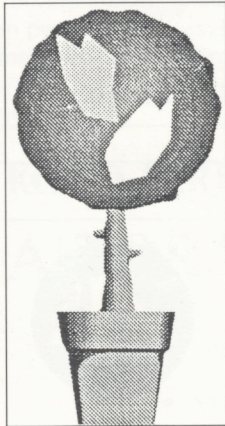
töön; siitä kertoo kunnostustyöt niin Aitorannassa kuin kerhohuoneessa. Aitorannan kesäkodista muodostui Eskolle aivan erikoisen työn kohde. Esko oivalsi, että lomavieton mahdollisuus omassa kesäpaikassa oli vammaiselle se kuntoutuspaikka, josta mahdollisimman monen jäsenen pitäisi päästä osalliseksi. Hän oli itse kokenut, millaisia kysymyksiä vammaisuus tuo esille oman itsensä kohdalla, työyhteisössä ja ennenkaikkea perheessä. Eskolla oli parhaana tukena perheensä ja tietysti lukuisat ystävät, jotka kaipaamme Eskon valoisaa hymyä, hänen rehtyyttään ja ennenkaikkea, aina vilpittömästi kanssaihmistensä parasta etsivää lämmintä ihmistä.

Eskoa muistaen yhdyimme koko yhdistysväki sanoihin: Hyvän ihmisen muisto niin paljon kertoo voi.

Yhteisiä toiminnan vuosia ystävyydellä ja kiittollisuudella muistaen.

Mauno Sillman
TAMPEREEN SEUDUN INVALIDIT RY

SOITA MEILLE — PALVELEMME MYÖS AUTOON!

KukkaPuu

KukkaPuu

KALEVANKANGAS 6 PUH. 533 121

KALEVANKANKAAN HAUTAUSMAAN LÄHELLÄ

Palvelemme: ma—la 8.00—19.00
su 9.00—19.00

- Leikko-, ruukku-, viherkasvit
- Asetelmat, kukkorit, morsiuskimput
- Surukimput ja -laitteet
- Viikkokimput, silkkipuut, saviruukut

KULJETUS JA VÄLITYSPALVELUT

TAKSIN TAI INVATAKSIIN TILAAMINEN TILAUSKESKUKSESTA TAMPEREELLA JA YHTEISLIIKENNEALUEELLA

- Tilausnumerot: Taksi ja vaihtoehtoisvarustettu taksi 041
Invataksi 045
Tilaus toisesta verkko ryhmästä tai
NMT-puhelimesta (931) 182906
- Autoa tilattaessa asiakas saa esittää vammansa tai sairautensa sekä apuvälineidensä vuoksi tarpeellisia vaatimuksia auton koosta ja varustetasosta.
- Asiakas saa itse valita, haluaako hän taksin, vaihtoehtoisvarustetun taksin vai invataksin. Tavallisen pienen taksin lähettämisen perusteeksi ei riitä, että asiakkaan pyörätuoli menee kokoon ja mahtuu henkilöautoon, jos asiakas haluaa tilata vaihtoehtoisvarustetun auton.
- Kuurot tai vaikeasti puhevammaiset henkilöt, jotka ovat vakituisia taksin käyttäjiä, voivat saada käyttöönsä automaattisen tilauskoodin, jolloin tilauskeskukseen soittamalla lähetetään auto kotiosoitteeseen automaattisesti ilman puheyhteyttä välittäjään.
- Halutun invataksin tilalle voidaan lähettää soveltuva vaihtoehtoisvarustein taksi, mutta taksin tilalle ei ole syytä lähettää invataksia, jos asiakas on pyytänyt taksin. Selkeänä syytä on kyseisten kuljetusmuotojen huomattava hinnanero kaupungin sisällä ajettaessa.
- Yöllä invataksin tilaaminen 045:stä voi olla hankalaa. Jos se ei yrityksistä huolimatta onnistu, tilaus voidaan soittaa öisin myös numeroon 041.
- Suuri osa invataksien etukäteistilauksista tilataan suoraan autoilijalta. Tämä on edelleen mahdollista. Kun ennakkotilaus tehdään tilauskeskuksen kautta on hyvä muistaa seuraavat asiat:
 - Tilaus on hyvä tehdä riittävän ajoissa.
 - Invataksin voi tilata myös tilauskeskuksen kautta jopa 2 viikkoa aikaisemmin.
 - Kyseiset etukäteistilaukset toivotaan tehtävän mieluiten arkipäivänä klo 7.30–15.30.
- Vaikka invataksi on tilattu suoraan autoilijalta ja esim. ennakolta sovittuun paluukuljetuksen ajankohtaan tulee muutoksia, voi, mikäli asia ei muutoin järjesty, autoilijalle saada tiedon asiasta tilauskeskuksen kautta.
- Kun vammaisen henkilö tilaa kuljetusta, olisi välittäjän saatava tietää seuraavia asioita ilmoittaakseen seikat kuljetuksen suorittajalle:
 - Asiakkaana on näkövammaisen henkilö, jolloin auton on ajettava mahdollisimman lähelle ovea ja mahdollisesti myös ilmoitettava, että tässä on tilattu taksi.
 - Millaisia apuvälineitä tulee mukaan, mikäli asialla on merkitystä auton valinnassa.
 - Asiakas tarvitsee saattoapua kuljettajalta lähtöpisteessä tai määränpäässä. Tällöin on syytä ilmoittaa myös millaista apua.
 - Yhteisliikennealueella on eri kunnissa samoja kadunnimiä, joten varmuuden vuoksi on hyvä ilmoittaa myös paikkakunta, johon auto halutaan.
 - Kun asiakkaalla on käytössä kuljetuspalvelukortti maksuvälineenä, hänen ei vielä tilausvaiheessa tarvitse tästä mainita.
 - Invataksia tai vaihtoehtoisvarusteista taksia tilatessa on lähtöpisteen lisäksi kerrottava määränpään osoite, jotta asiakkaalle lähetetään lähin vapaana oleva auto, joka ehtii suorittaa ajotehtävän ennen seuraavaa ottamaansa ennakkotilausta.
 - Erityisesti invataksia tilattaessa on ilmoitettava, mikäli päätepisteessä on portaita tai muita hankalia liikuntaesteitä, jos näistä selviytymiseen tarvitaan kuljettajan apua.
 - Invataksia tilattaessa on myös mainittava, mikäli autossa pitää olla välttämättä pyörätuolihiisi, auton oven täytyy olla tietyn korkuinen tai asiakas haluaa lainata invataksin pyörätuolia.

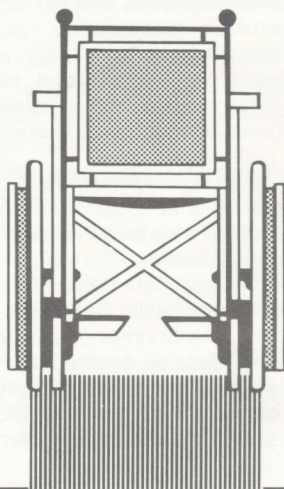
ONNISTUNUTTA MATKAA!

KÄYTTÄ KAIKISSA APUVÄLINEASIOISSA OMAA APUVÄLINEKESKUSTAMME

Liikuntavammaisten täyden palvelun

APUVÄLINEKESKUS

- Hankinta
- Sovitus
- Kokeilu
- Käytönopastus
- Yksilölliset muutostyöt ja -asennus
- Auton erikoisistuinien ja kääntölevyn asennus
- Auton hallintalaitteiden valmistus ja asennus

*Apuvälineillä
itsenäiseksi!*

Tampereen Seudun Invalidit ry

**Tampereen
Apuvälinepalvelu**

Kirjaväisenkatu 15
33560 TAMPERE
Puh. (931) 561 144
Telefax (931) 561 140
Auto 949 233 290

Avoinna:
ma-pe 8.00 – 16.00